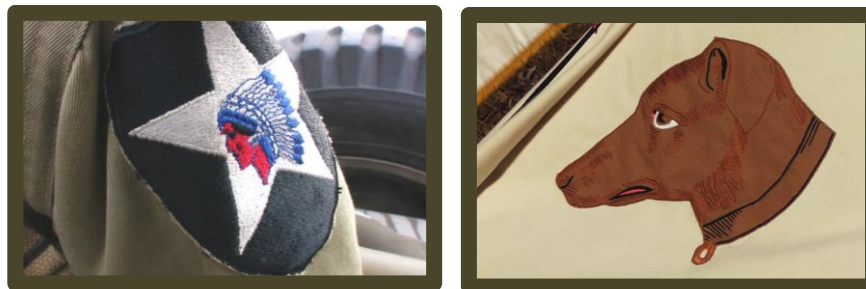

VĚDĚLI JSME, ZA CO BOJUJEME

celovečerní dokumentární film

**Jan Reinisch
Miroslav Mašek
Amar Ibrahim**

**Američané měli na uniformách Indiána.
Chodové mají na praporu hlídacího psa.**

**Chodové hlídali svobodu
Českého království.**

**Američané v roce 1945 přijeli,
aby zpátky do Čech svobodu přivezli.**

***„Věděli jsme, za co bojujeme,“
řekl nám americký veterán.***

Kvůli tomu vznikl tento film.

AMERIČTÍ VETERÁNI

Příběhy tří posledních již zemřelých amerických veteránů – dosud nepublikované rozhovory z roku 2014.

Příběh Čechoameričana Matta Konopa, osvoboditele Domažlic – rozhovory s jeho vnukem Patrickem Dewanem a divadelní one-man show.

PAMĚTNÍCI

Příběh již zemřelé pamětnice, která se poznala na fotce jednoho z veteránů – natočeno roku 2014.

Další dosud žijící významní pamětníci.

Historici, důležití potomci pamětníků a představitelé místního života.

Rekonstrukce bojových událostí s účastí místních klubů vojenské historie.

„Tradiční pouť ke kostelu sv. Vavřince nad městem roku 1940 spustila na Chodsku silný odboj proti okupaci. Tyto poutě se za obrovského zájmu místních lidí konají dodnes.“

**Stanislav Antoš,
starosta města Domažlice**

***„Když se můj dědeček vylodil na pláži Omaha,
první co viděl, byl tamní kostel sv. Vavřince.
Kostel stejného jména postavili jeho předkové
v Americe u Velkých jezer, když se tam koncem 19. století
přistěhovali z Chodska.
A jakmile na Chodsku utichly boje,
navštívil můj dědeček kostel sv. Vavřince tady v Mrákově,
odkud náš rod pochází.“***

**Patrick Dewane,
vnuk Matta Konopa**

SYNOPSIS

Roku 2014 přijeli do Čech tři poslední žijící veteráni druhé světové války, kteří roku 1945 osvobodili Domažlicko. Jim Duncan a Herman Geist, na konci války devatenáctiletí, a o jedenáct let starší Bob Gilbert, jejich velitel; nyní jim bylo 88 a 99 let.

Jim Duncan byl zajímavý tím, že při tažení přes Německo zabavil fotoaparát a zachytil i poslední dny války v Čechách.

Tyto fotografie právě roku 2014 poprvé vyluly na povrch a poznala se na nich i jediná tehdy žijící pamětnice Marie Schweinarová, na konci války pětiletá.

Další zajímavý člověk, spjatý s tehdejšími událostmi, je Američan Patrick Dewane, ředitel chicagské opery a vnuk amerického vojáka Matta Konopa, Čechoameričana z Visconsinu, jehož předci se do Ameriky přistěhovali z Chodska koncem 19. století a on, dobře znalý češtiny, v hodnosti amerického plukovníka sehrál při osvobozování západních Čech významnou roli.

Patrick Dewane o podivuhodných zážitcích svého dědečka při osvobozování Chodska napsal divadelní hru jednoho herce, v níž sám hraje a kterou již delší dobu s velkým úspěchem uvádí v Americe i různě po Evropě. Měli jsme možnost ji také natočit a udělat o ní s Patrickem rozhovor.

Patrick je přes jedny ze svých příbuzných, rod Hrušků, blízce spřízněný s mnohými místními obyvateli. O tom jsme s ním také mluvili.

Toto jsou hlavní aktéři příběhu, který natáčíme jako dokument s hranými dotáčkami, při nichž se účastní členové místních vojenských historických klubů se svou technikou.

REŽIJNÍ EXPLIKACE

Překvapilo mě, že zatím nikdo nenatočil rozhovory s pamětníky, s nimiž jsme mluvili. S těmi, co již zemřeli, už samozřejmě nemůže natočit nikdo nic, ty máme jen my. Ale že nikdo nezkoušel objevit i další lidi a vztahy. A že kromě toho nikdo obšírně nemluvil s Patrickem Dewanem, vnukem ikonického osvoboditele Chodska Matta Konopa. Že nikdo neukázal jejich příběh.

K 80. výročí konce války samozřejmě vznikají i další filmy o osvobození západních Čech americkou armádou, často výpravné a drahé, ale nevím, co chtějí říkat, když nemluvili s nikým z pamětníků, které jsme my pečlivě zdokumentovali.

Máme unikátní domluvu s Patrickem, který chystá o svém dědečkovi knížku a ostatní novináři a filmaři se na něj vrhnou až tak o dva roky později. Jsme první.

Točíme s pamětníky, s nadšenými místními lidmi, s koníčkáři z klubů vojenské historie, s lidmi, kteří mají rádi svoje vesnice a zdejší drobné, ale významné dějiny, s lidmi, co to opravdu prožili a prožívají. To je radost.

Pořád to tady na Chodsku žije. Lidé mají ve skříních kroje, vyrazí v nich na pouť ke kostelu Svatého Vavřince nad Domažlicemi – kde jinde to v Čechách je? Na Moravě ano, ale v Čechách? Svérázný kraj. To točíme kromě vzpomínek z války. To je ta radost.

Ale samozřejmě, válka je hlavní. Už jen proto, že Chodové stejně jako ostatní Západočeši mají tak rádi Američany.

A dodnes si uvědomují, že jejich osvoboditelé opravdu bojovali za jejich svobodu.

Náš film nechce být jen historickou rekonstrukcí, ale zachycením toho, nakolik jsou ideály z května 1945 dosud živé, a to ve spojení s bohatou místní kulturou této jediné oblasti s původním českým osídlením tak blízko u západních hranic.

Jan Reinisch

**Naším cílem je uspořádat celostátní premiéry filmu
v obcích po celém Chodsku
(ve spolupráci s místními zastupitelstvy)
během oslav 80. výročí konce 2. světové války
v příštím roce
a posléze dát film k dispozici obcím pro další projekce
v místních kulturních zařízeních.**